

Novetats laborals en el Règim d'Artistes: modificació del Reial Decret 1435/1985 que regula la relació laboral especial de les artistes, tècniques i personal auxiliar que realitzen la seva activitat en les arts escèniques, audiovisuals i musicals i Reforma Laboral

En els últims mesos s'han aprovat **dues normes** que afecten directament als i les treballadores del sector de les arts escèniques, audiovisuals i en viu:

- Reial Decret-Ilei 32/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia de l'estabilitat en l'ocupació i la transformació del mercat de treball. **Coneguda com a REFORMA LABORAL.**
- Reial Decret-Ilei 5/2022, de 22 de març, pel qual s'adapta el règim de la relació laboral de caràcter especial de les persones dedicades a les activitats artístiques, així com a les activitats tècniques i auxiliars necessàries per al seu desenvolupament, i es milloren les condicions laborals del sector. **Modifica el Reial Decret 1435/1985, d'1 d'agost, que regula la relació laboral de les persones artistes que desenvolupen la seva activitat en les arts escèniques, audiovisuals i musicals, així com de les persones tècniques i auxiliars necessàries per al desenvolupament de la dita activitat artística.**

En aquest escrit **recollirem les principals mesures aprovades en les dues normes que afecten directament a les persones artistes, tècniques i auxiliars que presten serveis en activitats artístiques** (donades d'alta al Règim d'Artistes).

L'aprovació de la Reforma Laboral va suscitar dubtes i temors en el sector de la cultura perquè hi havia normes que d'alguna manera es confrontaven amb el caràcter temporal de la relació artística. **Amb l'aprovació del Reial Decret Ilei 5/2022, de 22 de març, el qual es va aprovar contra rellotge per poder disposar d'una norma que adequés l'aplicació de la Reforma Laboral al nostre sector, tornem a disposar del marc necessari per contractar laboralment en el sector de les arts escèniques, audiovisuals i en viu.**

Novetats incorporades en Reial Decret 1435/1985, d'1 d'agost, a través del Reial decret-Ilei 5/2022, de 22 de març (vigent a partir del 31 de març):

1. Redefinició i protecció de l'activitat professional artística

S'amplia la definició d'espectacle públic que engloba activitats professionals relacionades que no impliquen, necessàriament, actuar sobre un escenari. La norma aprovada s'adapta a la nova realitat productiva **incorporant el personal tècnic i auxiliar** que no pertanyi a l'estructura fixa de les empreses del sector.

D'aquesta manera, la nova definició de l'activitat cultural objecte de la relació laboral especial permet adequar-la a les noves realitats culturals, els nous formats i canals de difusió i, en general, noves formes i manifestacions culturals.

També s'adapta la legislació a la producció d'expressions artístiques a l'entorn web i les noves fórmules de difusió més enllà del lloc d'actuació i del territori nacional com pot ser, per exemple, el *streaming* de la difusió en línia o el pòdcast.

2. Ampliació de l'àmbit subjectiu del Reial Decret 1435/1985 (ampliació del tipus de treballadores que poden ser contractades pel Règim General de la Seguretat Social, Especialitat Artistes) (article 1 Reial Decret 1435/1985)

El Règim General de la Seguretat Social, Especialitat Artistes, serà d'aplicació a:

- a) Persones artistes que desenvolupen la seva activitat en les arts escèniques, audiovisuals i musicals
- b) Persones que realitzen activitats tècniques o auxiliars necessàries per al desenvolupament de dita activitat, sempre que no formin part de l'estructura permanent de l'empresa que organitza o produeix l'activitat artística.

A les persones tècniques i auxiliars no se'ls aplicaran els articles 2, 6, 7, 8, 9 i 10, apartat 4 del Reial Decret 1435/1985, aplicables exclusivament a les persones artistes.

3. Forma del contracte sempre per escrit (article 3 Reial Decret 1435/1985)

Es recull expressament que tot contracte artístic, tècnic o auxiliar objecte de la relació laboral especial haurà de ser escrit. Així mateix, la persona treballadora

haurà de rebre per escrit o bé una còpia del contracte o bé les condicions essencials del contracte signat.

4. Creació d'un contracte laboral artístic

El contracte de treball de les persones artistes, tècniques i auxiliars a les quals els hi és d'aplicació el RD 1435/1985, d'1 d'agost, pot ser de durada indefinida o temporal.

La Reforma Laboral va eliminar el contracte d'obra i servei (contracte habitual utilitzat als bolos), i va limitar l'ús del contracte temporal per circumstàncies de la producció amb la finalitat de fomentar la contractació laboral indefinida. **En aquest sentit, el sector es quedava orfe d'un tipus de contracte que s'adequés a la intermitència del sector. Per aquest motiu, es va crear aquest contracte laboral artístic de durada determinada:**

Característiques del contracte laboral artístic de durada determinada:

5. El poden subscriure les treballadores artistes sempre que es celebri per cobrir necessitats temporals de l'empresa (un o més bolos, temporada, temps que durin les diferents fases de producció, etc.).
6. Es podran acordar les pròrrogues necessàries del contracte laboral artístic sempre que la necessitat temporal persisteixi.
7. Perquè es doni la causa justificada de temporalitat serà necessari que s'especifiquin amb precisió en el contracte la causa habilitant de la contractació temporal, les circumstàncies concretes que la justifiquen i la connexió amb la durada prevista.
8. Podran subscriure aquest contracte les treballadores tècniques i el personal auxiliar que desenvolupi activitats en l'execució directa i exclusiva de l'activitat que justifiqui la realització del contracte artístic, excepte que es tractin d'activitats estructurals o permanents de l'ocupador.
9. En tot cas, adquiriran la condició de fixes (indefinides):
  - a. Les persones contractades incomplint el recollit en aquest article.
  - b. Les persones treballadores que no hagin estat donades d'alta laboral a la Seguretat Social.

- c. Les persones treballadores contractades per la mateixa empresa o grup d'empreses, encara que sigui en llocs de treball diferents, durant 18 mesos, seguits o no, en un període de referència de 24.
- d. La persones treballadores que ocupin un lloc de treball que ja hagi estat ocupat, seguidament o no, durant un període de 18 mesos en un període de referència de 24 mesos.

5. Noves indemnitzacions de fi de contracte.

Un cop finalitzi la relació laboral de caràcter especial –en contractes subscrits a partir del dia 31 de març de 2022- la persona treballadora tindrà dret a percebre una indemnització fi de contracte:

-Contractes de durada fins a 18 mesos: indemnització de fi de contracte corresponent a la part proporcional de la quantia que resultaria d'abonar 12 dies de salari per cada any de servei o la superior fixada en Conveni Col·lectiu o contracte individual.

-Contracte de durada superior a 18 mesos: indemnització de fi de contracte corresponent, com a mínim, a la part proporcional de la quantia que resultaria d'abonar 20 dies de salari per cada any de servei.

Abans de la reforma, només tenien dret a cobrar una indemnització corresponent a la part proporcional de set dies de salari per any treballat aquelles persones amb contracte en Règim d'Artistes de durada superior a un any.

6. Eliminació de la cotització addicional en els contractes laborals de menys de 30 dies per les artistes, tècniques i auxiliars contractades en el Règim Laboral Especial de les persones artistes que desenvolupen la seva activitat en les arts escèniques, audiovisuals i musicals, així com les persones que realitzen activitats tècniques o auxiliars necessàries per al desenvolupament d'aquestes.

Amb l'aprovació de la Reforma Laboral una de les mesures que va causar més preocupació va ser l'aprovació d'una cotització extraordinària pels contractes laborals de menys de 30 dies. Amb aquesta norma, s'exceptua a l'ocupador de les persones contractades en el Règim d'Artistes de pagar aquesta cotització.

D'altra banda, el Reial Decret-Llei 5-2022 preveu:

7. L'adequació de les quotes d'autònoms a aquelles artistes amb ingressos anuals inferiors a 3.000 €

Es preveu un desenvolupament normatiu per al tractament singular en la cotització del règim de treballadors autònoms (RETA) per a les artistes amb ingressos anuals inferiors a 3.000 euros, amb la idea de reforçar la protecció social d'un col·lectiu que s'ha vist abocat a una situació crítica.

8. Aprovació d'una norma que substitueixi el Reial Decret 1435/1985 en el termini d'un any des de la publicació del Reial Decret-Llei 5/2022 (és a dir, un any a comptar des del 23 de març de 2022).

De la **Reforma Laboral**, també destacar les següents novetats:

9. Busca fomentar la contractació indefinida eliminant el contracte d'obra i servei, creant un nou contracte de circumstàncies de la producció i fomentant la contractació fixa discontinua en comptes de la contractació temporal.

10. Els convenis d'empresa tornen a estar supeditats als convenis de sector en aspectes com el salari i jornada laboral.

11. Ultraactivitat dels convenis. Es modifica en aquest sentit la Reforma Laboral de l'any 2012 (a partir de la qual, si la negociació del Conveni superava els 12 mesos i aquest s'havia denunciat, el conveni perdia vigència). Des del dia 31 de desembre de 2021, el conveni col·lectiu denunciat seguirà vigent el temps necessari fins a l'aprovació d'un nou (no s'estableix un límit de temps màxim).

Aquestes són les principals novetats que afecten al Règim d'Artistes. En un altre document que trobareu a la web de l'APCC us comunicarem les principals novetats de la Reforma Laboral que afecten al Règim General ordinari.